

викликає необхідність коректувати цю політику із врахуванням міжнародних норм, договорів та напрацювань.

Лавиноподібне переростання злочинності з національної у транснаціональну спостерігається після ери «човночників» та прикордонної дрібної контрабанди фактично на побутовому рівні, яка змінилася на еру переміщення величезних партій товарів. Ситуація небезпечно ускладнюється тим, що формуються потужні міжнародні спільноти із спеціалізацією на зовнішньоекономічній діяльності повністю за межами міжнародного та національного законодавства. Ці злочинні структури чітко структуровані у кадровому і логістичному сенсах, озброєні найсучаснішою технікою, транспортом, засобами зв'язку, мають інформаторів на всіх рівнях. Тому протистояти їм стає все важче і важче, і для цього потрібне міжнародне співробітництво країн у глобальних масштабах.

Список використаних джерел

1. Гребельник О. П. Основи митної справи: посібник. К. : ЦУЛ, 2013. 600 с.
2. Гузенко О. П., Кадала В. В. Тіньова економіка як факторний сегмент загрози рівню економічної безпеки. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 1. С. 54–63.
3. Пьохов В. М. Хабарництво, корупція та тіньова економіка – триєдина загроза національної безпеки України. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2018. Вип. 1. С. 39-49.

Коконєва І.

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.н. держ. упр., доц.,
завідувач кафедри міжнародного права
та міграційної політики ЗУНУ
Дракохруст Т.В.*

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КРИТЕРІЇВ РОЗМЕЖУВАННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

У реальному житті юридична відповідальність виступає в якості певних її видів. Диференціація, як процес, протилежний інтеграції, характеризується поділом юридичної відповідальності на окремі види, для яких законодавець встановлює різні підстави виникнення, різні правові наслідки, які визначаються характером відповідних правопорушень. Видова диференціація юридичної відповідальності має наукове і практичне значення для законодавця.

У науці прийнято вважати, що при диференціації повинні бути присутніми критерії для класифікації. Для такої правової категорії як юридична відповідальність найбільш поширеною є класифікація за

галузям права. Різниця галузевих видів відповідальності обумовлена не стільки особливостями предмета і методами регулювання суспільних відносин, скільки характером правопорушень, їх наслідками.

Традиційним у науковій та навчальній літературі є визнання наступних видів юридичної відповідальності: цивільно-правової, матеріальної, дисциплінарної, адміністративної та кримінальної, відповідних таким галузям права, як цивільне, трудове, адміністративне і кримінальне [1].

Д.А. Липинський виходять з того, що критерієм класифікації юридичної відповідальності, скоріше, диференціації її на види, служить її галузева приналежність.

Будь-яка галузь права (якщо вона сформувалася як самостійна) повинна володіти власним інститутом (видом) юридичної відповідальності. Жодна галузь права не може нормально функціонувати без власного інституту (виду) юридичної відповідальності [2].

Для того, щоб галузь права стала одним з видів юридичної відповідальності, вона повинна містити певні ознаки: галузь права повинна мати свій кодифікований нормативний правовий акт, який встановлює склади правопорушень і юридичну відповідальність за них; вона повинна мати свій процесуальний апарат здійснення норм права; мати свій об'єкт правопорушення відмінний від інших галузей права; передбачати власний вид відповідальності за порушення правових норм цієї галузі. З огляду на галузевий критерій, юридична відповідальність диференціюється на такі профілюючі види: конституційну, цивільно-правову, трудову, адміністративну, фінансову, кримінальну, кримінально-виконавчу, цивільно-процесуальну та кримінально-процесуальну відповідальність.

Р.Л. Хачатуров і Д.А. Липинський згодні з авторами (О.Е. Лейста і ін.) в тому, що в одній галузі права існує кілька видів відповідальності, а окремим з них не відповідає самостійна галузь права (дисциплінарна відповідальність є, а дисциплінарного права немає).

Навряд чи можна погодитися з тим, що такі види юридичної відповідальності, як матеріальна відповідальність та дисциплінарна відповідальність, виключаються з числа профілюючих, але в той же час в це число включені фінансова відповідальність і кримінально-виконавча відповідальність.

Суперечлива позиція авторів щодо дисциплінарної відповідальності.

Якщо розглядати дисциплінарну відповідальність як інститут трудового права, то тоді під сферу його дії не потрапляє регулювання суспільних відносин з депутатами, деякими суддями. Тому включати дисциплінарну відповідальність в трудову не можна.

Диференціація юридичної відповідальності як саме явище розвивалося протягом всієї історії теорії права. Види юридичної відповідальності еволюціонували разом з правом. Наприклад кровна помста, яка існувала на початку розвитку права, в силу зміни

суспільства, стала зачатком кримінального права, тому що з'явилися кримінальні норми і відповідальність.

В наслідок чого з'явився такий вид юридичної відповідальності як кримінально-правова відповідальність. Теж саме можна сказати і про цивільно-правову відповідальність. Вона з'явилася в ході розвитку способів захисту прав громадян [3].

Таким чином можна спостерігати як розвивався інститут юридичної відповідальності, а за ним і її галузева класифікація. Процес диференціації юридичної відповідальності також прямо залежав від зміни державної влади, а влада, у свою чергу, зміцнювалася через це явища.

У науковій літературі в числі причин множинності видів юридичної відповідальності найчастіше називаються: різний характер і ступінь суспільної шкідливості злочинів; неоднаковий характер наслідків правопорушення. Вони не тільки вказують на ступінь суспільної шкідливості правопорушення, а й визначають спосіб подолання заподіяної шкоди.

Юридична відповідальність - це універсальна наукова конструкція, категорія загальної теорії права, яка складається з різних конкретних видів юридичної відповідальності, на рівні яких відбувається її реалізація.

Отже, практично, реально юридична відповідальність як правовий інститут існує тільки в її окремих видах. Межі або кордони диференціації юридичної відповідальності встановлюються законодавцем в ході нормотворчості шляхом використання певного набору правових засобів.

Класифікацією ж юридичної відповідальності слід називати систему різних підходів до диференціації юридичної відповідальності, в основу яких покладені різні критерії (підстави) розподілу юридичної відповідальності на самостійні види.

В даний час в теорії права існує кілька класифікацій юридичної відповідальності за різними критеріями, але найбільш популярною є диференціація за галузями права. Вона склалася під впливом давно існуючого поділу правопорушень на кримінальні злочини, адміністративні та дисциплінарні проступки. При цьому виділялися кримінальна, адміністративна, дисциплінарна і цивільно-правова відповідальність.

Разом з тим в останні роки цілком обґрунтовано пропонується виділяти і такі види відповідальності як фінансово-правова, екологічна. з числа названих особливе місце займає кримінальна відповідальність, яка вважається (і насправді є) найбільш жорсткою і важкою.

Список використаних джерел

1. Липинський Д. А. Проблемы юридической ответственности. К., 2005. С. 22–27.

2. Юридична відповідальність: проблеми теорії та практики: Альманах права: Науково-практичне видання. К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2010. С. 77–79.
3. Іванова О.І. Юридична відповідальність як різновид соціальної відповідальності. Вісник академії адвокатури України. 2012. №3(25). С.24 – 28.

Кушнір А.

*студентка магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри
кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної
діяльності ЗУНУ
Олійничук Р.П.*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОТИДІЇ ВТЯГНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

На даний час відзначаються значні зміни, пов'язані з активізацією втягнення неповнолітніх у злочинне середовище. Тенденції підліткової злочинності викликають занепокоєння та зумовлюють необхідність пошуку нових дієвих засобів для її попередження, реалізацію додаткових заходів з боку державних органів і громадськості, які б сприяли зменшенню злочинних проявів серед юнацької молоді.

Втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність посягає на основи суспільної моралі у сфері розвитку та виховання підростаючого покоління, негативно впливає на молодих людей, формує для них спотворені орієнтири, прищеплює асоціальні ідеї, аморальні погляди й навички, істотно впливає на рівень злочинності неповнолітніх. Особливо небезпечними є дії, спрямовані на втягнення осіб, які не досягли вісімнадцятирічного віку, у злочинні групи, у вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів, а також ті, які поєднані з незаконним обігом наркотичних засобів або зброї, із застосуванням насильства, посягають на статеву свободу та статеву недоторканність особи [1].

Система протидії втягненню дітей у злочинну й іншу антигромадську діяльність повинна бути інтегрованою в усі основні сфери життєдіяльності дітей і мати необхідне методичне, нормативне, кадрове та фінансове забезпечення. Різноманітність завдань і методів, які використовуються, значна кількість суб'єктів, які беруть участь у проведенні роботи з протидії втягненню дітей у злочинну та іншу антигромадську діяльність, їх різна відомча підпорядкованість і правовий статус потребують координації діяльності суб'єктів протидії та значного посилення уваги до планування цієї діяльності. Особливу увагу слід